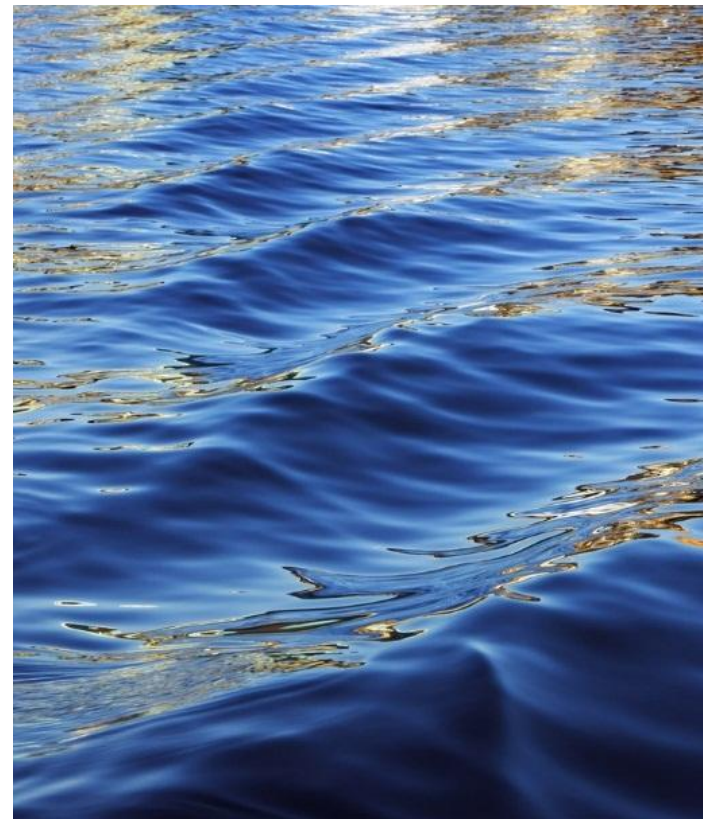

Голонасінні:
Ялина
європейська

Ялина європейська

- Ялина європейська, смерека — високе дерево (25—40 м) родини соснових (Pinaceae) з гостроконусоподібною або пірамідальною густою кроною.

Характеристика

- Кора сіра або червонувато-бура з дугоподібними вертикальними тріщинами або лусками. Молоді пагони зелені з загостреними буруватими бруньками. Хвоя розміщена почергово, шорстка, колюча, чотиригранна (1,3—2,5 см завдовжки), загострена, блискуча, тримається 5—6 (12) років. Кріпиться хвоя до спірально розташованих виростах кори — подушечках (1-1,5 мм завдовжки), які залишаються після опадання хвої, добре помітні на пагонах. Рослина однодомна. Запилюється у травні. Насіння досягає у рік запліднення.

- Чоловічі шишечки видовжено-циліндричні (20—25 мм завдовжки), червонуваті, розміщені на кінцях торішніх пагонів. Жіночі шишечки зеленуваті або малинові (10—15 мм завдовжки), циліндричні, розміщені на кінцях молодих гілочок. Сиглі шишки довгасто-циліндричні (10—15 см завдовжки), спочатку зелені або фіолетові, пізніше бурі, повислі, блискучі. Луски дерев'янисто-шкірясті, випуклі, широкі, обернено-яйцеподібні, по краю виїмчасті або зубчасті. Насіння яйцеподібної форми, з гострим носиком, матове, бурувате з світло-коричневим крилом.

- Кора ялини містить значну кількість (7—16%) танідів. Екстракт з ялинової кори є одним з важливих дубителів і розцінюється на світовому ринку майже нарівні з відомим дубителем — південноамериканським квебрахо. Сировиною для одержання дубильного екстракту є кора, знята з дерева у віці від 20 до 80 років. Ялина має перевагу перед іншими рослинами-танідоносами: у неї період досягання деревини збігається з найбільш високим вмістом танідів. Таніди ялини використовують для виправлення важких шкур як у чистому вигляді, так і в суміші з іншими танідами.

- Деревина ялини білого кольору з легким жовтуватим відтінком, блискуча. За кольором заболонь не відрізняється від стиглої деревини. Деревина легка, м'яка, добре колеться, порівняно з сосною менш міцна, легша, малосмолиста, проте менш стійка проти загнивання, важче обробляється, бо має велику кількість сучків. Добра сировина для целюлозно-паперової промисловості (виробництво целюлози, паперу, штучного шовку).

- Насіння ялини містить жирну олію, яку добувають пресуванням або екстрагуванням. Вихід олії із знекриленого насіння — 25—35%. Жирна ялинова олія золотисто-жовтого кольору, має запах скипидару, придатна для виготовлення оліфи. З хвої одержують ефірну олію, яку використовують у парфумерії. З хвої, крім того, виготовляють концентрат протицинготного вітаміну С.

Росте ялина у верхньому ярусі хвойних і мішаних лісів. Це важлива лісоутворююча порода, зрідка трапляється в другому ярусі соснових лісостанів. В горах піднімається на висоти до 1 800 м над рівнем моря. Тіньовитривала, морозостійка рослина.

Поширена в Карпатах, рідше у Прикарпатті, місцями в західному та лівобережному Поліссі, західному і волинському Лісостепу. Вона займає 9,9% державного лісового фонду України. Широко культивується по всій країні.

Дякую за увагу!

